

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Wojciech
Nazwisko: Trojanowski
Miejsce urodzenia: Kraków
Data urodzenia: 25-09-1904
Imię ojca: Edward
Imię matki: Ludmiła
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
-----------------	-----------------	-------

Wojciech Trojanowski, pozostający na emigracji od 1945, były Olimpijczyk, dziennikarz i sprawozdawca sportowy, żołnierz wojny obronnej Polski w 1939, jeniec wojenny, dziennikarz i speaker Sekcji Polskiej „Radio Wolna Europa”, został zarejestrowany (b.d.) w Depart. X (Ewidencji) Komitetu ds. Bezpieczeństwa Publicznego przez Sekcję II Wydz. II Depart. II KdsBP w ramach sprawy agenturalnej grupowej o krypt. „Meduza” nr rej. 46. Brak informacji o tematyce sprawy. Akta zawierają materiały z wcześniejszego okresu sprzed 1951 i wskazują na inne materiały dot. ww. z Wydz. Ogólny Depart. I MBP (materiały A-4880/Śl.) oraz zainteresowanie operacyjne osobą W. Trojanowskiego i jego brata (faktycznie kuzyna) - ich losami i działalnością podczas II wojny światowej z nastawieniem na niepotwierdzone informacje kompromitujące, początkiem powojennej emigracji i działalnością dziennikarską - ze strony Wydz. II Depart. VII MBP, Wydz. IV Depart. V MBP oraz Wydz. I UBP m.st. Warszawa. Kluczowe znaczenie miała aktywna praca figuranta w „RWE”. Intensywne zainteresowanie operacyjne dziennikarzem ze strony Wydz. IV Depart. III KdsBP zaowocowało powstaniem 11.05.1955 w Wydz. IV Depart. III KdsBP opracowanego wespół z Depart. I KdsBP Planu (formalnie był już zarysowany 29.04.1955) ściągnięcia, a w istocie uprowadzenia, W. Trojanowskiego do Kraju, co miało nastąpić w okresie 25.05-05.06.1955 w podczas Mistrzostw Europy w Boksie w Berlinie Zachodnim. W. Trojanowski przebywał na nich służbowo w charakterze dziennikarza. Miano się w tym celu posłużyć prowokacją i pomocą ze strony 2 agentów służb PRL o pseud. „Dar” i „Nel” – znajomych figuranta. Zakładano podstępne ściągnięcie go na teren Berlina Wschodniego i zatrzymanie przy udziale rezydenta Depart. I KdsBP o pseud. „Józef” i służb NRD bądź przy wykorzystaniu substancji odurzającej wsypanej do kieliszka z alkoholem W. Trojanowskiego przez jednego z agentów podczas spotkania w restauracji i wprowadzenie go do pociągu który przejeżdżać miał przez stacje w Berlinie Wschodnim. Wszystko odbyć się miało pod dyskretną obserwacją pracowników Depart. I KdsBP. Tam dziennikarz miał zostać wydany pracownikom Depart. I KdsBP i funkcjonariuszom NRD i przetransportowany do aresztu. Celem akcji było zdobycie informacji na temat wrogiej działalności emigracji i obcych wywiadów, hamujący wpływ na działalność innych działaczy emigracyjnych i wykorzystanie jego osoby do szerszej akcji politycznej w celu wprowadzenia destrukcji w środowiskach emigracji. Liczono się także z skierowaniem sprawy do Sądu przeciwko uprowadzonemu z powodu jego działalności. 30.05.1955 w Sekcji III Wydz. IV Depart. III KdsBP zapewne w związku z przygotowaniami do tej operacji zatwierdzono założenie sprawy agenturalnej na osobę dot. W. Trojanowskiego. Odnotowano, że jako dziennikarz „RWE” miał być systematycznie kierowany przez zagraniczne ośrodki wywiadowcze do prowadzenia roboty dywersyjnej (organizowanie ucieczek za granicę) w polskich ekipach sportowych wyjeżdżających za granicę. Pomimo podjętych przygotowań z nieokreślonych powodów nie doszło do realizacji operacji uprowadzenia W. Trojanowskiego. Po stwierdzeniu w Sekcji II Wydz. II Depart. II KdsBP, że figurant pozostaje w bezpośrednim zainteresowaniu operacyjnym Wydz. IV Depart. III KdsBP prowadzoną sprawę „Meduza” przekazano 26.10.1955 do tej jednostki operacyjnej i 02.11.1955 przerejestrowano na jej stan w Depart. X KdsBP pod nr rej. 77, na sprawę agenturalną na osobę o krypt. „Spekaer”. 25.02.1957 sprawę ponownie przekazano do Wydz. VII Depart. II MSW. W toku rozpracowania figurant podlegał rozpracowaniu przez agenturę organów bezpieczeństwa państwa PRL działającą za granicą (sondowano możliwość jego powrotu do Polski i zbierano informacje o jego aktualnej sytuacji i pracy). Sprawę zakończono i zdjęto z ewidencji operacyjnej przez Wydz. VIII Depart. II MSW 28.10.1958 z powodu nie stwierdzenia aby figurant prowadził wrogą działalność wywiadowczą na Kraj. Akta zarchiwizowano 15.11.1958 w Biurze Ewidencji Operacyjnej pod sygn. 32461/b (późniejsza sygn. 32461/II) i 22.04.1986 sfilmowano (mkf. 10726/2). Akta zniszczono za protokołem brakowania nr 90 z 01.08.1986 poz. 254 spis nr 89. Pozostał mikrofilm.

Mikrofilm o sygn. IPN BU 01222/3137/J (10726/2), zapisy ewidencyjno-kartoteczne.

Wojciech Trojanowski, emigracyjny dziennikarz „Radio Wolna Europa”, został zarejestrowany 19.06.1954 w Depart. II (prowadzącym ewidencję operacyjną) MBP przez Sekcję II Wydz. V Depart. VII MBP w ramach sprawy agenturalnego rozpracowania na osobę (później otrzymała krypt. „Konfident”) nr rej. 554/54. W ramach sprawy zgromadzono informacje dot. pracy zawodowej ww. i jego losów podczas II wojny światowej. Późniejsze materiały orbitują wokół zagadnień pracy zawodowej (jako dziennikarza i komentatora sportowego) figuranta i jego kontaktów z polskimi sportowcami i działaczami sportowymi podczas ich pobytu z granicą. W. Trojanowski był wówczas opracowywany operacyjnie przez agenturę komunistycznych organów bezpieczeństwa Państwa PRL przebywającą za granicą. W aktach znajdują się materiały dot. Planu z 11.05.1955 Wydz. IV Depart. III i Depart. I KdsBP ściągnięcia, a w istocie uprowadzenia, W. Trojanowskiego do kraju, co miało nastąpić w okresie 25.05 - 05.06.1955 w podczas Mistrzostw Europy w Boksie w Berlinie Zachodnim (patrz sprawa „Speaer”). 11.02.1961 w Wydz. V Depart. I MSW zapadło postanowienie o zakończeniu i zarchiwizowaniu sprawy w Archiwum Biura Ewidencji Operacyjnej MSW. Odnotowano kategoryczną odmowę figuranta na wysunięto propozycję jego powrotu do kraju lub utrzymania kontaktu ze służbami wywiadowczymi PRL. Akta złożono pod sygn. 4290 w S.S.E. Depart. I MSW. Akta sfilmowano 04.10.1976 (J-2832).

Mikrofilm o sygn. IPN BU 01227/46/J (J-2832), zapisy ewidencyjno-kartoteczne.

W kartotece pomocniczej Biura „C” MSW odnotowano, że Wojciech Trojanowski „pracownik monachijskiej rozgłośni Wolan Europa” przechodzi w odpisie doniesienia (Nr 2204/68 segr. 3, str. 585-587) dot. innej osoby. Wskazanych materiałów nie odnaleziono.

Zapisy ewidencyjno-kartoteczne.

W. Trojanowski został zarejestrowany 26.08.1978 przez Wydz. XVIII Dep. I MSW w rejestrze Połączonego Systemu Danych o Przeciwniku (PSED) w zintegrowanym systemie gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych wywiadowczych służb specjalnych państw Układu Warszawskiego pod poz. 176/V. Podstawą była praca ww. w „Radio Wolna Europa”. W zapisach kartotecznych dot. kartoteki PSED odnotowano także, że W. Trojanowskiego dot. materiały Teczka nr 1387/IV t. 14 (od str. 143) i t. 22 związane z z jego pracą w „Radio Wolna Europa”. W pozostałościach materiałów Sprawy obiektowej (SO) o sygn. 1387/IV na temat „RWE” nie odnaleziono zapisów dot. W. Trojanowskiego.

Zapisy ewidencyjno-kartoteczne.

Wojciech Trojanowski figuruje w materiałach Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) o krypt. „Referent” (nr rej. 31842) prowadzonego w okresie 23.01 - 25.10.1976 przez Sekcję IV Wydz. III KWMO w Katowicach w celu kontroli operacyjnej osoby zamieszkałej w Polsce utrzymującej kontakt korespondencyjny z W. Trojanowskim i ubiegającej się o wyjazd czasowy do Londynu, do siostry, której mężem był W. Trojanowski pracownik „Radio Wolna Europa”. Nie stwierdzono „wrogiego” oddziaływania na figurantkę sprawy w związku z powiązaniami rodzinnymi i czasowym jej pobytem w Anglii, na który SB wyraziła zgodę. W związku z prowadzonym rozpracowaniem SB dokonała przeglądu przychodzącej korespondencji prywatnej od W. Trojanowskiego z Anglii do figurantki. Akta zawierają też podstawowe informacje dot. W. Trojanowskiego. Akta zarchiwizowano 09.11.1976 w Wydz. „C” KWMO w Katowicach pod sygn. 36223/II.

Akta o sygn. IPN Ka 036/239 (36223/II).